

هامون ایران

تارنمای جامعه مدنی جنوب ایران

همایش خلیج فارس؛ محیط زیست و مردم برگزار شد

اسماعیل حسام مقدم، Sunday, May 1st, 2016

دومین همایش روز ملی خلیج فارس، روز شنبه یازدهم اردیبهشت ماه با حضور خانم دکتر فرشچی معاونت محیط زیست دریایی سازمان حفاظت محیط زیست کشور و دکتر دلشب ریاست سازمان محیط زیست استان بوشهر و جمعی از نمایندگان سمن های زیست محیطی استان بوشهر و تعدادی از دانش آموزان در سالن همایش های سازمان حفاظت محیط زیست استان بوشهر برگزار گردید.

در ابتدای برنامه تلاوت قرآن توسط مجری همایش انجام شد و سپس سرود ملی جمهوری اسلامی ایران نواخته شد. سپس دکتر دلشب ریاست سازمان محیط زیست استان بوشهر به سخنرانی پرداخت.

وی در ابتدای سخنان خود با خوشامد گویی به خانم دکتر فرشچی و حاضرین در همایش به ارایه گزارشی از وضعیت خلیج فارس پرداخت. ایشان سخنان خود را با فرصت های موجود در خلیج فارس آغاز کرد و به انواع اکوسیستم ها، جنگل های حرا، زیستگاه ها و مناطق حفاظت شده، مرجان ها، گونه های دریایی و... اشاره کرد. در ادامه از عوامل تهدید کننده خلیج فارس سخن گفت و از جمله تهدیدها به آلاینده های ناشی از صنعت نفت و پسابهای صنعتی و کشاورزی و مانورهای نظامی، نشست رادیو اکتیو و صید بی رویه اشاره کرد. سپس از چالش های موجود در خلیج فارس سخن گفت انواع چالش های خلیج فارس را شامل: صید بی رویه و کاهش شدید ذخایر آبی، روشهای صید آسیب رسان مانند صید تریال، کاهش تعداد کوسه ماهیان، ورود گونه های غیر بومی و تکثیر آنان در خلیج فارس (ایشان در این خصوص بیان داشت که کشور آمریکا میلیاردها دلار برای جلوگیری از ورود گونه های غیر بومی به آبهای خود هزینه کرده است)، تغییرات آب و هوایی و گرم شدن آب خلیج فارس، تخلیه بدون تصفیه فاضلاب های انسانی به دریا، تخلیه زه آبهای کشاورزی همراه با انواع سموم و آفت کش ها به دریا، تخریب ساحل و خشک کردن دریا و ساخت و ساز و استحصال ساحل، پساب ها و فاضلاب های شهری، لجن و گل و لای حاصل از بارندگی همراه با فعالیت های خشکی و ورود آن به خلیج فارس، پساب های صنعتی و صنایع غذایی و آب شیرین کن ها، مواد زائد و پسماند جامد و ورود آن از راه های مختلف به دریا، آلودگی حرارتی و تغییرات درجه حرارت آب و در معرض خطر قرار گرفتن تخم ریزی ماهی ها و دیگر جانداران دریایی، ورود انواع سموم به دریا از قبیل قارچ کش ها و حشره کش ها، آلودگی نفتی حاصل از تردد شناورها، آلودگی ناشی از استخراج نفت، بازگشت آب توازن کشتی ها به دریا (ایشان در این مورد با اشاره به تخلیه سیستم آب توازن یک نفتکش ۰۰۵ هزار تنی، میزان نفتی را که از این کشتی به دریا وارد میشود حدود ۰۰۵۱ بشکه نفت دانست)، آلودگی ناشی از برخورد کشتی ها، برشکاری و تعمیرات کشتی ها در حاشیه دریا و نوار ساحلی، لایروبی دریا و بالا آمدن رسوبات سنگین ته نشین شده در کف دریا و رنگ های ضد خزه و ضد زنگ را از جمله مهمترین چالش های محیط زیست دریایی خلیج فارس دانست. وی در ادامه اهداف و برنامه های سازمان حفاظت محیط زیست دریایی را برشمرد و مواردی چون: حفاظت از اکوسیستم های دریایی، احیای اکوسیستم آسیب دیده، جلب مشارکت جوامع محلی مردم و سازمان های مردم نهاد، ارتقای توانمندی محیط زیست دریایی کشور، کنترل و کاهش آلودگی های دریایی بت منشأ خشکی و دریایی، اجرای مدیریت یکپارچه زیست بوم مناطق ساحلی، ساماندهی و مدیریت پایش حوزه های دریایی، اجرای سیاست های بهره برداری توسعه پایدار، تشکیل مرکز داده و اطلاعات ساحلی را مطرح کرد.

متن سخنرانی دکتر فرشچی در همایش خلیج فارس؛ محیط زیست و مردم

در همایش خلیج فارس؛ محیط زیست و مردم که به مناسبت روز ملی خلیج فارس به همت اداره کل حفاظت

محیط زیست استان بوشهر برگزار گردید، دکتر فرشچی به سخنرانی پرداخت و ضمن خوشامد گویی به حاضرین، سخنان خود را با واژه غفلت، آغاز کرد. وی با بیان اینکه ایران از سال ۸۱۵ قبل از میلاد، کشوری دریا محور بوده و از آن زمان این منطقه را به عنوان پرشیا و خلیج فارس را به عنوان دریای پارس persian golf می نامیده اند. به گفته وی در سال ۳۷۹۱ که سازمان محیط زیست جهانی، مناطق دریایی را به همکاری منطقه ای دعوت کرد، یکی از این مناطق دریایی در دنیا منطقه خلیج فارس و دریای عمان بود و در اثر اختلاف میان کشورهای حاشیه نشین آن، مشکل اصلی بر سر نامگذاری آن بالا گرفت و ایران با هفت کشور عربی وارد مناقشه شد. از طرفی به دلیل وجود منابع سرشار نفت و گاز نگرانی جامعه جهانی از این مناقشات شدت گرفت و با وساطت سازمان ملل و پیشنهاد همکاری زیست محیطی، مناطق نوزده گانه دریایی جهان برای توافق و همکاری میان کشورها بدلیل سازمان همکاری های زیست محیطی این منطقه را بنام منطقه رایبی نامیدند اما نام خلیج فارس توسط سازمان ملل و یو ان دی پی و بانک جهانی و سازمان آی ام او همواره بکار می رود. ایشان همچنین بیان داشت که در هر جای دنیا که کنفرانس و یا سمیناری برگزار میشود که در آن نام خلیج فارس را تغییر داده باشند نباید شرکت کرد. به اعتقاد ایشان تعهد در خصوص منطقه رایبی جدای از این مورد بوده و تنها جهت نامگذاری منطقه دریایی برای همکاری جهانی میباشد. به گفته ایشان نود درصد تجارت جهان از طریق دریاها انجام میگیرد که ۰۶ درصد آنها از خلیج فارس میگذرد و تعداد سی و هفت هزار و پانصد کشتی در سال از این منطقه عبور میکند که ارزش اقتصادی یک متر مربع از این منطقه در همه جای دنیا معادل چهل و هفت هزار دلار میباشد و ارزش اقتصادی گونه های دریایی ما در این میان بسیار زیاد خواهد بود. وی در ادامه اظهار داشت که این منطقه دارای سیاست ناآرامی میباشد از طرفی به لحاظ اقتصادی برای انرژی جهان بسیار مهم است و شصت درصد وابستگی نفت و گاز جهان به این منطقه بوده و هست. ایشان نگاه دنیا را از لحاظ انرژی به این منطقه میداند اما به دلیل ناآرامی شرایط سیاسی کنونی در منطقه حفظ امنیت منطقه را بسیار مهم دانست و بیان داشت که ما باید بانی امنیت منطقه باشیم و با رویکردها و رفتار خود امنیت آن را حفظ کنیم. در ادامه سخنان خود هر گونه آلودگی در خلیج فارس را نیازمند سپری شدن سالهای طولانی دانست تا آلودگی از میان رود. وی در ادامه گفت متأسفانه در سالهای اخیر متوجه حضور دریا شده ایم و به یاد آوریم که کشوری دریا محور هستیم و ایشان این موضوع را به یک غفلت تعبیر کرد.

به گفته وی ساختار سازمانی و مقررات و قوانین دیگر کشورها زمانی که دریا محور هستند بدین گونه است که معمولاً یا وزارت امور دریایی دارند یا سازمانی برای اداره امور دریایی خود. اما ما همچنان ساختار سازمانی نظام مندی برای اداره امور دریایی خود نداریم. با وجود اینکه هجده ارگان دریایی مختلف داریم که هر یک به نحوی با دریا در ارتباط هستند اما همه این ارگانها جز در روزهای به خصوصی در طول سال ارتباط و همکاری نزدیک و پیوسته ای با یکدیگر ندارند که باید یک ساختار ملی منسجم برای برقراری این ارتباط شکل گیرد.

وی با بیان اینکه قوانین و مقررات زیست محیطی ما در خشکی و دریا یکسان است اظهار داشت که امثال برای اولین بار، قانون و مقررات خشکی از دریا جدا شده که مراحل تصویب آن در مجلس باید به تصویب برسد تا بتوان مشکلات زیست محیطی حوزه دریا را بتوان دقیق تر برقرار کرد. وی در خصوص مقررات بین المللی نیز با بیان اینکه ایران یکی از اعضای کنوانسیون کویت و نیز از اعضای آی ام او میباشد و همچنین در عضویت محیط زیست مرجع ملی کنوانسیون لندن که به پروتکل لندن تغییر نام داده است. وی در ادامه در خصوص وجود دخایر نفتی در دریا، نفت را هم به عنوان نفرین و هم پاداش معرفی کرد. نفرین به این دلیل که باعث همبستگی شده و باعث فراموشی صنایع دیگر و عدم بهره گیری از دیگر توانایی های دریا میشود. وی گونه های شناخته شده مرجانی در خلیج فارس را به گفته دانشمندان، از بهترین داروهای درمان ایدز و سرطان در دنیا عنوان کرد و این که صنعت گردشگری دریایی در کشور ما رونق نداشته و در نهایت به دریا به عنوان منبع ذخیره نفت و گاز و یا شیلات نگریسته ایم و از پتانسیل های ارزشمند آن غافل هستیم. وی در ادامه افزود که متأسفانه معاونت زیست دریایی استانی در استان ها وجود ندارد و یا تنها به یک نفر و یک سمت معاونت پایان میپذیرد و نیاز به بازنگری در این امر وجود دارد. ایشان در خصوص مسایل دریایی بیان داشت که در سال گذشته برای نخستین بار در اسناد ملی، مسایل دریایی به خوبی انعکاس یافته و سه سند مرتبط در مورد توسعه دریایی و فن آوری دریایی و گردشگری دریایی ایجاد شده که معاونت توسعه دریایی نیز در آن سهمی داشته است که اگر این اسناد در برنامه توسعه ششم جای خود را باز کند باعث تحول خوبی خواهد شد. وی در خصوص برآورد زیان زیست محیطی جنگ تحمیلی و جنگ خلیج فارس، عدم وجود پایش منظم و مستند را دلیل عدم توانایی کشور در خصوص اثبات زیان وارد شده و دریافت خسارت دانست. وی در ادامه به چند کار مهم در سطح ملی که بر حسب تخصص و بودجه معاونت زیست دریایی در حال اجرا میباشد را

برشمرد:

۱. بازنگری قوانین و مقررات محیط زیست کشور در خصوص سواحل و دریاها
۲. شناسنامه دار شدن جزایر کشور
۳. انجام پایش بصورت منظم و پیوسته
۴. پهنه بندی استان ها
۵. بازنگری در آمایش قبلی و دخیل کردن دیدگاه اکوسیستمی در سند آمایش
۶. هماهنگی و همکاری میان نهادها و ارگان های دریایی به گفته ایشان در شش سال آینده هفتاد درصد توسعه کشور در استان های ساحلی خواهد بود و این استان ها باید آمادگی توسعه لازم را داشته باشند و پهنه بندی و آمایش با رویکرد اکوسیستمی از استان هرمزگان آغاز شده است. وی لایروبی از خورهای استان بوشهر را بر خلاف صرفه اقتصادی دانست و از طرفی آن را تهدیدی برای اکوتوریسم عنوان کرد و هر گونه استحصال دریا را بدون مجوزهای زیست محیطی فی غیر قانونی دانست. وی دوره کنونی را بهترین زمان برای فعالیت در حوزه محیط زیست دانست و نقش تشکل های مردمی را بسیار ارزشمند شمرد.

This entry was posted on Sunday, May 1st, 2016 at 10:45 am and is filed under [گزارش و گفت و گو](#)

You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. You can leave a response, or [trackback](#) from your own site.